

Benchmarkonderzoek Berenschot

Van: Bahamin Khossravi Datum: 19 juni 2024
Aan: Gemeente Dordrecht Status: Intern vertrouwelijk
Onderwerp: Managementsamenvatting benchmark

Methodiek

In het door Berenschot uitgevoerde benchmarkonderzoek wordt onderzocht hoe de formatie en kosten van de gemeente Dordrecht zich verhouden tot die van andere, vergelijkbare gemeenten. Hierbij is het doel om inzichten te bieden in de relatieve kosten en formatie van uw gemeente. De peildatum van de vergelijking is de vastgestelde formatie van 1 januari 2023 en de begroting van 2023.

In deze vergelijking staan de apparaatskosten centraal en worden programmakosten buiten beschouwing gelaten (bijv. zorgvoorzieningen, uitkeringen en project-/programmagelden). Onder apparaatskosten verstaan wij de volgende kosten:

- Loonkosten¹ (overeenkomstig met het formatiebudget)
- Inhuurkosten (bovenformatieve inhuur die structureel is begroot)
- Materiële kosten (bijv. wagens, apparatuur en vastgoed)
- Kosten van taken belegd bij derden (bijv. GR-sociaal, omgevingsdienst en veiligheidsregio)
- Gecorrigeerd voor opbrengsten uit diensten voor derden (bijv. een deel van de SGD formatie die voor andere gemeenten werkt)

Om de vergelijking met andere gemeenten zo zuiver mogelijk te kunnen maken zijn de formatie en kosten van uw gemeente toebedeeld aan de generieke benchmarkindeling van Berenschot. Hierdoor maakt de benchmark een vergelijking op taakniveau en niet op teamniveau.

Uitkomsten op hoofdlijn

De totale apparaatskosten (primaire proces + overhead) van uw gemeente per inwoner zijn 20% hoger dan het gemiddelde van de op maat gemaakte referentiegroep². Hierbij is rekenkundig geen rekening gehouden met verschillen in kenmerken en ambities van de gemeente Dordrecht in vergelijking met de gemeenten uit de referentiegroep.

De kosten per inwoner voor uw primaire proces liggen 23% hoger dan gemiddeld. Voor de overheadvergelijking kijken we naar de kosten per fte³. Deze zijn 6% lager dan gemiddeld. Dit betekent dat uw overhead in verhouding is met de omvang van het primaire proces. Wij adviseren daarom om uw overheadinzet niet aan te passen als de omvang van het primaire proces gelijk blijft.

¹ Hierin zijn niet de loonkosten uit AHAD en de taakstelling op de salarissen en sociale lasten meegenomen.

² Uw referentiegroep bestaat uit de volgende gemeenten: Deventer, Ede, Helmond, Leeuwarden, Maastricht, Oss, Venlo en Zoetermeer.

³ Dit betreft de gehele formatieomvang waar de overhead ondersteuning voor verzorgt.

Aandachtsgebieden

Binnen het primaire proces zien wij dat uw organisatie 9% minder beleidsformatie heeft dan gemiddeld met zowel aan de boven als onderkant op een aantal beleidsvelden grote verschillen met de referentiegemeenten.

Op bijna alle taakvelden waar sprake is van externe partijen die uitvoerende werkzaamheden verrichten voor de gemeente, zien we een opvallend lage inzet van uw gemeente op regie en contractmanagement⁴ (-42%).

De uitvoeringskosten van het primaire proces zijn 25% hoger dan gemiddeld. Uw gemeente heeft minder formatie, hogere inhuurkosten en hogere kosten van taken belegd bij derden. Berenschot kan op nagenoeg alle onderwerpen de hogere kosten verklaren. Dit zit in grofweg vier factoren, namelijk: Fysieke, historische en sociale **kenmerken** van Dordrecht en haar inwoners, **ambities** van de gemeente, mate van **uitbesteding** (en de bijbehorende overheadkosten van deze externe partijen) en de interne **bedrijfsvoering** (met name de interne en externe sturing).

Vervolg

Voor het vervolg adviseert Berenschot om voor de opvallende verschillen in de benchmark te bepalen of de huidige situatie wenselijk is voor de toekomst. Hierbij is het van belang om een stip op de horizon te plaatsen en te toetsen of de huidige situatie daarmee in lijn ligt. Indien dit niet het geval is, is de volgende stap om op detailniveau te bepalen wat de benodigde bijstelling is, hoeveel ruimte er is om bij te stellen en wat het effect is van de bijstelling.

⁴ Regie en contractmanagement betreft de formatie die zich bezighoudt met regie (directievoering over uitbesteding) en contractmanagement onder andere van taken die zijn uitbesteed of ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling of samenwerkingsverband.